Ware dankbaarheid tot de Heere

Lezen: Lukas 12 vers 13-34

Tekst: Lucas 12: 16-21

Zingen:
Psalm 65: 6, 7
Psalm 66: 2
Psalm 42: 3, 5
Psalm 16: 3
Psalm 73: 14

Geliefde gemeente, zo vlak voor de feestdagen en de jaarwisseling zijn de scholen al dicht, en het kan zijn dat u reeds vrij hebt van uw werk. Het komt steeds vaker voor dat bedrijven hun activiteiten bijna stilleggen, zodat we een ogenblik vrij kunnen nemen. Vaak vindt in die laatste weken van het jaar een bezinning plaats. Eindejaarsbijeenkomsten worden gehouden, waarin de directie een bezielende toespraak houdt voor de medewerkers. Er wordt een overzicht gegeven van alles wat er in het jaar in een bedrijf is gepasseerd: de mooie dingen, maar ook de verdrietige zaken onder het personeel, de successen die behaald zijn. Als we eerlijk zijn, moeten we ook de negatieve zaken noemen.

Er is een woord dat steeds terugkomt, een woord dat we misschien zelf ook vaak vlug in de mond nemen: dankbaarheid. We zijn dankbaar. Maar wat betekent dat woord 'dankbaarheid' in de context waarin het vaak gebruikt wordt? Volgens een woordenboek is dankbaarheid het gevoel van blijdschap en waardering voor iets goeds dat je ontvangt, een weldaad, of voor de mooie dingen in het leven, vaak als iets onverwachts of niet vanzelfsprekends gebeurt. Het is een positieve emotie waarbij je erkentelijkheid voelt voor anderen, voor het leven zelf. Het kan leiden tot meer geluk, optimisme en welzijn en helpt je de mooie dingen te zien. Dit is een lijn die we allemaal wel herkennen en die we over het algemeen ook zo gebruiken. Het omschrijft hoe je je voelt en hoe je denkt. Het komt dicht bij het hart, maar zit er toch ook niet iets afstandelijks in? Want wat missen we in die woorden? We missen de houding, onze houding ten opzichte van de Heere. Kunnen wij, u, jij en ik, nu werkelijk dankbaar zijn zonder dat we de Heere daarbij betrekken? Dat we het zelfs op afstand houden, omdat het niet te persoonlijk moet worden?

Zo aan het eind van het jaar, gemeente, is het goed om stil te staan bij wat ware dankbaarheid nu is. Ware dankbaarheid geldt allereerst tot de Heere. Dat schrijven we ook onder onze tekstwoorden: ***Ware dankbaarheid tot de Heere*****.** En daarbij twee gedachten, die we terugluisteren in de gelijkenis.

1. Ten eerste: wat een rijk mens erover zegt.
2. En ten tweede: wat de Heere erover zegt.

1. Wat een rijk mens erover zegt

De Heere Jezus preekt voor duizenden mensen. Dat lezen we in het eerste vers van Lucas 12: *Als vele duizenden der scharen bijeenvergaderd waren, zodanig, dat zij elkander bijna vertraden*. En daar preekt de Heere Jezus tegen: *Ik zeg u, Mijn vrienden, vreest u niet voor degenen, die het lichaam doden, en daarna niets meer kunnen doen. Maar Ik zal u tonen, Wien gij vrezen zult; vreest*

Dien, Die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen. Ja, Ik zeg u, vreest Dien! Met de lijn van vanmorgen mogen we toch ook weer zeggen dat de Heere Jezus hier ernstige woorden gebruikt, een zeer ernstige preek. Stel u voor dat, terwijl deze woorden hebben geklonken, er opeens een andere stem doorheen klinkt en de preek van de Heere Jezus onderbreekt. Een man roept tot de Heere Jezus: *Meester, zeg mijn broeder, dat hij met mij de erfenis dele.*

Kunnen we ons daarbij iets voorstellen, gemeente, bij zo'n ernstige preek, dat er dan iemand dwars doorheen komt? Blijkbaar ligt er iets op zijn hart. Want uit deze woorden blijkt dat de vader van die persoon overleden is en dat de erfenis nu verdeeld zou moeten worden. Daarbij valt die man gelijk weer terug op de wet van de Heere. Er zijn regels voor de verdeling van de erfenis. Volgens Gods wet in Deuteronomium en Numeri krijgt de oudste zoon het beheer en ontvangt hij twee derde deel, terwijl de jongste zoon een derde deel krijgt. We zaten vanmorgen op een boerderij, gemeente, met allerlei schapen. U kunt zich wel voorstellen: als de vader van die man nou boer is en hij heeft 90 hectare grond, dan krijgt de oudste zoon twee derde, dat is 60 hectare, en de jongste zoon krijgt 30 hectare. Maar nu blijkt, gemeente, dat die oudste broer het helemaal niet wil verdelen, terwijl de jongste zoon volgens Numeri 27 en Numeri 36 zijn deel wil hebben. Hij voelt zich benadeeld.

Daar wordt gelijk die splijtzwam alweer zichtbaar. Terwijl de Heere Jezus over ernstige zaken van het sterven spreekt, zit daar een man die met zijn gedachten helemaal ergens anders is. Hij is bezig met aardse zaken en hoopt nog dat de Heere Jezus invloed kan uitoefenen. Het kan zijn dat die broer er zelfs bij heeft gestaan. De Heere Jezus gaat er niet aan voorbij. Hij hoort het en spreekt de man aan. Hij zegt heel rechtstreeks: *Mens, wie heeft Mij tot een rechter of een scheidsman over ulieden gesteld?* Een hele directe reactie. Daar ben Ik niet voor op aarde gekomen, om als een erfenisadvocaat aan het werk te gaan. Daarvoor heeft de Heere, Mijn Vader, Mij niet aangesteld. Gelijk wijst de Heere Jezus allerlei gedachten die de Joden over de Messias hebben af. Of Hij nou ook nog aardse problemen zou gaan oplossen? Daarvoor is Hij niet gekomen. De Heere Jezus is gekomen om de eer van Zijn Vader te herstellen en Zijn leven te geven voor zondaren, om uiteindelijk te sterven onder het oordeel van Zijn Vader, en daarmee een onverderfelijke, onbevlekkelijke, onverwelkelijke erfenis in de hemelen te bewaren voor arme zondaren. Hij is geen aardse rechter of scheidsman over stoffelijke zaken, maar Hij ziet toe op mensen die een ziel voor de eeuwigheid hebben.

De Heere Jezus ziet, gemeente, hoe het in het hart van de mensen ligt. Want Hij zegt heel waarschuwend tot hen – meervoud –: *Zie toe, en wacht u van de gierigheid*. Wij zouden zeggen: hebzucht. Die broer heeft niet aan 60 hectare genoeg, maar wil alles hebben. Dan zitten we precies bij vanmorgen, waar Micha moest profeteren tegen dat deel van de rijke mensen die alleen maar meer wilden. Dus in al die eeuwen tussen Micha en de komst van de Heere Jezus is niets veranderd. De Heere Jezus waarschuwt en geeft aan: je moet niet begeren naar meer en meer. Niet je zekerheid bouwen op de overvloed van geld met zekerheden van wieg tot graf. Want dat is nou die zonde die ons in het Paradijs van de Heere God heeft afgesneden: grijpen naar de vrucht die de mens niet toekomt. Pas nu op voor de overvloed. Pas nu op om meer en meer te willen hebben: meer genot, meer luxe.

Om dat te onderstrepen gaat de Heere Jezus een gelijkenis vertellen, een voorbeeld uit de praktijk van het leven. Dan komen we weer op een groot boerenbedrijf uit. Het is een rijke man met veel bezittingen. Misschien heeft die man zelf ook het bedrijf geërfd, overgenomen. Vooraf kunnen we al opmerken: het bedrijf is gegroeid, dus het gaat goed. Hij heeft heel veel land in bezit. Als je zoveel land en bezittingen hebt, gemeente, dan heeft hij ook veel mensen in dienst gehad. Want

hoe kun je anders zoveel land in stand houden en onderhouden? Dus het is ook nog een grote werkgever geweest met veel verantwoordelijkheden.

Dan zien we die man over de akkers heen lopen. De Heere Jezus houdt ons voor dat de akkers veel vrucht hebben voortgebracht. U moet zich voorstellen: die akkers vol met graan en koren, en die boomgaarden vol met vruchten. Een overvloedige oogst. Gemeente, het was dit jaar dat ik het ook met eigen ogen heb gezien. Rond Ameide hebben we een groot aantal boomgaarden, appels en peren. In juni, begin juni, hoorde ik verschillende telers zeggen: dit wordt niet zo'n beste oogst. Er was droogte, de groei bleef achter en er kwamen zorgen. Dat neem je mee in het gebed en je draagt de telers op, want het is wel hun bestaan. We zijn op vakantie gegaan en je ziet die kleine vruchtjes hangen. Toen we terugkwamen van vakantie, zei ik tegen mijn vrouw: moet je nou eens kijken. Dat waren niet meer kleine vruchtjes, dat waren vruchten die een groeispurt hadden gekregen. In die weken dat wij weg waren, kwam de zon door, er kwam een fijne regen overdag en een wind. Als er iets goed is voor de telers, voor de vruchten, heb ik inmiddels wel geleerd, is dat dit gezamenlijk over de vruchten heen gaat. Je zag ze groeien aan de bomen.

We hebben het gezien in eind augustus, september. Er hingen peren aan de bomen, zulke grote vruchten, dat een teler voor me stond en zei: dominee, moet u nou eens zien. Hij had drie peren in zijn handen, joekels van peren. Er was er een geweest die 750 gram woog, dat was nog niet voorgekomen. En hij zei tegen een andere teler: moet je nou zien, 750 gram. Maar een andere teler had al een vrucht van 810 gram gewogen. Het waren echt zulke grote vruchten en ze hingen daar aan de bomen en verdrongen elkaar. Ze wisten niet hoe ze moesten plukken. Het mooie daarvan was dat een van die telers bij me stond en zei: dominee, ik schaam me zo diep. Ik vroeg: waarom zou je je nou schamen? Je bent hard aan het werk, je hebt al je plukkers aan het werk. Hij zei: ik heb niet op de Heere vertrouwd. Weet u nog, ik heb geklaagd dat er geen groei in het fruit zat. Ik heb erbij gestaan hoe die wind kwam en hoe de regen kwam en het ging groeien. Daar sta je machteloos, dan schaam je je, want dat geeft de Heere. Ik zei: nou, je zegt het tegen mij, maar wat heb jij ermee gedaan? Zo'n fikse teler stond daar en ging huilen en vertelde dat hij achter de schuur op de knieën was gegaan. Zo schaamde hij zich voor de Heere. Hij merkte het op.

Op allerlei andere gewassen was er een enorme overvloed, de oogst mocht binnengehaald worden. Zo aan het eind van het jaar hoor je die telers, en ik sprak op een gegeven moment op een bijeenkomst waar ook aardappelboeren zaten. Die liepen te klagen: ja, genoeg aardappels binnengehaald, maar de prijs viel zo tegen. Nou, gemeente, zitten we toch hier weer midden in deze gelijkenis. Klagen: eerst klagen dat de opbrengst zo tegen zou vallen en vervolgens klagen over de prijs.

Ik neem aan dat er hier weinig in de agrarische wereld werkzaam zijn, maar op uw werk, de plaats waar de Heere u gesteld heeft, hoe was dat nou in dit jaar? Heeft de Heere u veel gegeven? Kracht gegeven om uw werk te doen? En ook in de gezinnen, mocht het werk in het gezin ook zo'n voortgang hebben, het samen met elkaar op te trekken? Misschien waren er wel grote zorgen geweest? Zijn er grote zorgen geweest? Misschien heeft de Heere nieuw leven geschonken in het midden van de gezinnen? Of heeft de Heere gezegend na een opname in het ziekenhuis? We vergeten het vaak in deze tijd dat, als je voor een kleine opname moet, de kerkenraad al niet eens meer ingelicht worden. Ach, het is toch maar een dagopname. Maar de Heere heeft u wel gespaard. De Heere heeft u wel bewaard.

Zoals ik het vanmorgen zei: de jongeren naar school gegaan, en weer thuisgekomen. Hebben we de Heere nou daarvoor gedankt? Hij heeft jullie bewaring gegeven. Al de omstandigheden die

spreken van die bijzondere, algemene genade die de Heere geeft, als je werk zo'n voortgang mag hebben.

En de Heere Jezus houdt ons nou iemand voor, een man die bij zichzelf gaat overleggen. Want als hij zo over die akkers heen loopt, blijkt die man ook goed te kunnen rekenen. Met de ervaring en de kennis die hij in die jaren heeft opgedaan, weet hij: als er toch nog schuren bijgebouwd moeten worden en silo's gebouwd moeten worden, dan kan ik dat deel van de oogst verkopen en de rest opslaan. Met de huidige bedrijfsvoering heeft hij dat helemaal inzichtelijk. Hij weet gewoon: ik ga nu schuren bijbouwen. Oude silo's breek ik af en nieuwe silo's bouw ik op. Er komen ook economisch duurzame opslagplaatsen voor terug, zodat mijn hele oogst een plek kan krijgen. Hij weet ook hoe lang het duurt voordat hij die silo's en opslagplaatsen heeft gebouwd. Hij weet ook gelijk: nou, dat personeel kan ik daarvoor inzetten. Die kunnen helpen met bouwen. Een korte periode van hard werken, maar dan heb ik een efficiënt en effectief logistiek proces draaiend. Dan kan ik over achterover zitten, want dan heb ik het binnen.

Die man is maar bezig met zichzelf te overleggen. Een prachtig plan ligt er. Als dat klaar is, zal ik tegen mijn ziel zeggen: *Ziel, gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren; neem rust, eet, drink, wees vrolijk*. Ik kan me wel voorstellen dat hij daar zo over die akker loopt en heel dat plan in zijn hoofd is gekomen. Daarna die rustperiode. Even er hard tegenaan en dan de oogst verkopen tegen een goede prijs. Want ja, als het economisch duurzaam en effectief is, dan kan het ook wat langer in die opslagplaatsen blijven. Als dan de prijs gaat stijgen, kan ik ze nog beter verkopen. Dan krijg ik er vrolijkheid en rust voor terug.

Maar, gemeente, het is ook niet eens onverstandig wat die man doet. Zeker niet, want die man neemt zijn verantwoordelijkheid. Als hij zo over die akker heen loopt, weet hij ook: het gewas mag niet bederven. Voedsel mag nooit verkwist worden. Als je ziet wat die man allemaal aan het doen is, dat hij zo economisch en duurzaam bezig is, en ook denkt om het milieu. Deze man zal ook respect en aanzien gehad hebben bij de mensen om hem heen. De mensen op het dorp zullen gezegd hebben: kijk, dat is nou iemand die zorgzaam is, hij is verantwoordelijk en neemt zijn verantwoordelijkheid. Zo iemand kun je alleen maar respecteren.

En toch, hoe noemt de Heere nou deze man in de gelijkenis? *Dwaas*. Ja. Dwaas is hier niet hetzelfde als dat deze man dom zou zijn of een gebrek aan kennis zou hebben. Dat is het niet. Maar waar ligt die dwaasheid dan van die man? Maar u zegt, dominee, dat hij goed bezig is? U voelt het toch wel aan, gemeente, waar het mank gaat? Die man is bezig met zichzelf. Hij overlegt niet met de Heere. Bij alles waar hij mee bezig is, laat hij de Heere er buiten. Daarom zegt de Heere: dit is nou dwaas. Die man loopt over die akkers en wil alles zelf bepalen. Als u vers 17, 18 en 19 ziet, zou u dat woordje 'ik' eens moeten onderstrepen. Dan ziet u hoe vaak dat woordje terugkomt. Die drie verzen zijn vol met 'ik' en 'mijn'. Hij zet zichzelf centraal: *Ik, wat zal ik doen? Want ik heb niet, waarin ik mijn vruchten zal verzamelen. Dit zal ik doen. Ik zal mijn schuren afbreken. Het is mijn gewas. Het zijn mijn goederen*. Het is allemaal ik, ik, ik. Mijn, mijn, mijn. Hij laat de Heere erbuiten. Hij herkent niet dat de Heere de grote Gever is. Die man wil zelf bepalen wanneer hij kan genieten van zijn goederen: *Ziel, gij hebt vele goederen; neem rust, eet, drink, wees vrolijk*. En hij vergeet ermee dat de Heere het is Die de zegen van de vele vruchten en goederen geeft.

Daarom, aan het eind van het jaar, die vraag aan u en jou, die ik ook aan mezelf stel: Wie heeft nu de zegen in ons leven gegeven? Is het omdat wij zelf hard gewerkt hebben, of heeft de Heere het gegeven? Dat de Heere het is Die werk heeft gegeven. Dat de Heere het is Die kracht heeft gegeven om het werk te doen. U weet, in veel bedrijven vinden aan het eind van het jaar een balans of inventarisatie plaats. Wees nu eens ook eerlijk daar voor uzelf en onderzoek het eigen hart daarin.

Dat de Heere het is Die gezondheid heeft gegeven, iets wat niet vanzelfsprekend is. Dat is wat ik u vanmorgen ook vertelde van die jongen van 16 jaar, van het ene op het andere moment in het ziekenhuis. En toch zijn we nou thuis altijd weer bezig onze kasten te hergroeperen en het oude spul moet er maar weer uit, want de houdbaarheidsdatum is verlopen en er moet weer nieuw komen. Er moet een noodpakket aangelegd worden. Ik zeg u, dat is op zich niet allemaal verkeerd, maar het is wel dwaas als we de Heere er niet bij betrekken.

Zijn we nou met de zaken die net ook genoemd zijn tot de Heere gegaan? Hebben we het voor de Heere neergelegd, of hebben we zelf kansberekening gedaan? Zoveel dagen nog werken, zoveel uur keer een uurtarief, extra percentage erop voor een marge nog op te bouwen, voor onverwachte uitgaven. De begroting voor volgend jaar ligt misschien al op uw bureau, klaar. Gemeente, dwaasheid is als je niet de Heere zoekt en de Heere vraagt. Dwaas als we niet in de gaten hebben dat wat vers 15 zegt: *Het is niet in den overvloed gelegen, dat iemand leeft uit zijn goederen*. Dat betekent dat we het leven niet moeten beschouwen als iets waarover men zelf kan beschikken. Het leven zelf maakt geen deel uit van iemands bezittingen. Uw leven is door de Heere in bruikleen gegeven. Uw leven is niet van u, dat is van de Heere. En de Heere kan dat leven ieder moment opeisen.

Dan ga je ook leren zien, gemeente, dat niets ons eigendom is. Alles wat we in overvloed ontvangen, dat is geleend, omdat de Heere het in Zijn goedheid geeft. We hebben nergens recht op, want door die zondeval zijn we alles kwijtgeraakt. We zouden tegen onszelf moeten zeggen: we moeten niet nog meer, want we hebben juist een schuld bij de Heere. Omdat in de overvloed, die Hij ons geeft, we niet met Hem overleggen en daarom kunnen we dan ook niet dankbaar zijn voor wat Hij geeft. Die onverdiende genade: Hebben we nu zoveel gedaan in dit jaar, en dat we de Heere niet betrokken hebben?

In het huwelijk, in zaken, plannen uitgewerkt, maar de Heere er niet om gevraagd? Misschien heeft u het afgelopen jaar gesolliciteerd naar een andere functie, maar de Heere niet gebeden. Wat ik zei: naar het ziekenhuis voor een kleine ingreep, maar het niet van de Heere verwacht. Misschien een keuze gemaakt voor een vervolgstudie, omdat het zo bij me past, maar we hebben de Heere niet gevraagd. Misschien bent u werkgever en heeft u de mensen waaraan u leiding moet geven geleid, maar hebt u de Heere niet om wijsheid gevraagd? Misschien weten we niet eens of we mensen gekwetst hebben door onze opstelling. Hebben we ons werk gedaan, maar de Heere niet gevraagd om wijsheid en kracht, om zo van de Heere afhankelijk te zijn? Je wordt elke keer dan weer teruggeworpen: Heere, ik weet niet wat ik moet doen, maar wilt U die weg wijzen?

Ik heb dat zelf eens meegemaakt, toen ik in de ICT nog werkzaam was, dat ik een functie kon krijgen met 25% meer salaris, meer dagen vrij, een grote bonus erbij. In eerste instantie had ik mijn handtekening al gezet. En toch zat er iets dat ik in eerste instantie niet eens onder woorden kon brengen. Toen ik bijna die brief op de brievenbus wilde doen, schrok ik enorm. U voelt het al aan: ik had de Heere niet gebeden. Ik had de Heere niet gevraagd. Dat geld en het werk, dat leek me prachtig. Bij die brievenbus heb ik hem doorgescheurd. Ik heb een telefoontje gepleegd dat ik er toch niet op inging. En ik kreeg een berg kritiek over me heen. Wat heb ik die nacht geslapen, gemeente! En achteraf weet ik: de Heere had hele andere plannen met mijn leven.

Zult u de Heere niet voorbijgaan? En al is het onduidelijk wat nou uw weg is, als je de Heere er niet om bidt en je zou iets doen waar de goedkeuring van de Heere niet op ligt, dan kun je ook niet bij de Heere terugkomen. Maar wel als het anders gaat dan je zou willen en je hebt het in het gebed voorgelegd, mag je wel bij de Heere terugkomen, want de Heere wist het toch al. Dan kun je ook daarin de schuld belijden: Heere, het is anders gegaan dan ik had gedacht. Dit was niet mijn wil,

maar Uw wil. Begrijpt u, gemeente, die afhankelijkheid? Want nogmaals, al die dingen die in die gelijkenis genoemd worden, die zijn op zich niet verkeerd. Maar dwaas als de Heere er niet bij betrokken wordt. Het laat zien, als we zo onze weg gaan, dat we niet eens met ons hart de Heere willen liefhebben. En je verstand wil niet dat je de Heere liefhebt. En je ziel wil je de Heere niet laten liefhebben.

Geeft u nou om uw onsterfelijke ziel? We mogen toch aan het eind van het jaar zo wel eens vragen: wat hebben we ermee gedaan? Ja, maar de Heere gaat toch hele andere wegen, en ik kan moeilijk die keuze maken. Ja, wilt u dan alleen horen van de liefde van de Heere? Nou, dan zitten we bij het tweede gedeelte van de preek van Micha vanmorgen. Dat hij moest profeteren, juist die in de godsdienst de liefde wilden horen en die verder hun eigen wegen gingen. De Heere gaat wegen die voor ons onbegrijpelijk zijn. Dat eens te erkennen, dat wij niet op de troon zitten, maar dat wij door de val in Adam in de diepste afgrond liggen. En dat de Heere het is Die dan nog naar ons wil toekomen. En dat de Heere het is Die u algemeen genade geeft en in alles zegen wil geven. Dan moet u van de troon af om dat te herkennen. Als er één ding is, precies wat we bij die man zien: ik wil bepalen, het moet gaan zoals ik het wil. Haalt u daar nou eens een streep door en leg het voor de Heere neer. Dan komt er een rijkdom als je het van de Heere gaat verwachten.

2. Wat de Heere erover zegt

Want wij luisteren ten tweede naar de gedachte: wat de Heere zegt. U heeft net gehoord dat de Heere Jezus daar aan het preken was en dat daar een stem dwars doorheen klinkt. Die man die over die erfenis begint. Maar nu laat de Heere Jezus exact datzelfde terugkomen. Terwijl die man bezig is met zijn overleggingen, klinkt opeens de stem van de Heere erdoorheen: *Gij dwaas, in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?* Alles wat u geoogst hebt, alles wat u gebouwd hebt, van wie zal dat nou zijn? Dwars door zijn overleggingen komt de stem van de Heere. Dat hij geen rekening met zijn onsterfelijke ziel heeft gehouden. Sterven betekent het einde van zijn welvaart, het einde van al zijn grote plannen. De Heere gaat ingrijpen, en dat is het laatste wat die man verwacht. Door al zijn voornemens gaat een streep.

We kunnen van alles opslaan, voor alles een voorziening maken. Maar als we geen bewaarplaats voor onze eigen kostbare ziel hebben, dan blijkt uit alles dat het betrekkelijk is. Wat God hem in al die jaren in bruikleen heeft gegeven, dat gaat de Heere opeisen in die nacht. Er staat letterlijk, gemeente, in het Grieks dat God de lening van hem opeist. Nou, als je iemand iets leent, maar je hebt het in de loop van de week zelf nodig, dan kom je terug. Ja, zegt die ander, ik heb het nog even nodig. Ja, maar ik heb het nu zelf nodig. Ik heb het voor een dag of twee gegeven, maar nu, een week later, heb ik het zelf nodig. Dan eis je het op. Zo staat het er hier. En die man heeft niet op zijn ziel gelet, wel op zijn bezit, maar niet op het belangrijkste wat de Heere aan hem heeft uitgeleend: zijn eigen ziel. Hij is God vergeten.

En hier, dwars doorheen, klinkt een roepstem van de Heere Jezus tot Zijn hoorders. Want waar ligt nu de genade? Waar ligt nu de genade die de Heere Jezus die mensen en ons voorhoudt? Dat is de genadetijd die de Heere geeft. Genadetijd om op uw ziel te letten, voor uw ziel te zorgen. Dat je het spreken van de Heere ter harte neemt. Dat je ervoor zorgt dat je ziel bereid is voor dat moment dat God de geleende ziel opeist. Wat doen we ermee? Met wat de Heere aan u uitgeleend heeft om voor te zorgen? Dat kun je ook verder doortrekken, ook met de talenten die de Heere aan u en jou heeft gegeven. Dienen we nou de Heere ermee? Als de Heere het aan ons vraagt: wat heeft u ermee gedaan? Kunt u dan zeggen: met alles wat U aan ons hebt toevertrouwd, hebben we ons werk gedaan in het licht van Christus' verzoeningswerk?

Begrijpt u, dan wordt het wel heel persoonlijk bij dat meest belangrijke waar het om hoort te gaan: dat we zicht hebben op die Doorbreker en dat we achter Hem zijn aangegaan. Dat is die genadetijd die de Heere geeft. De Heere geeft ook in onze tekstwoorden genade. En dat komt door een klein woordje: *tot*. *Maar God zeide tot hem.* God zegt het tot de mens zelf. Hij waarschuwt hem nog dat over een aantal uren – misschien is het 's morgens geweest, dan zijn het nog het vele uren – maar Hij zal komen en dan zal je ziel van je afgeëist worden. Het zou terecht zijn geweest dat de Heere per direct die ziel zou afeisen. Als je zolang je ziel onbeheerd laat staan in de hoek van je eigen werk of van je eigen terrein en je gaat maar aan de gang met alle aardse goederen, dan is het toch terecht dat de Heere zegt: dwaas, nu zul je sterven. Want Ik, uw Schepper, eis nu uw ziel op.

Maar de Heere Jezus laat het horen: dat doet de Heere nog niet. Ook niet tot u en tot jou. Die kostbare ziel. De Heere laat iets anders horen. Dat de Heere zegt: *Ik heb geen lust in den dood des goddelozen, maar daarin, dat de goddeloze zich bekere van zijnen weg, en leve*. Hoort u dat de Heere Jezus weer het hart zoekt? Dat ze zich tot Hem zouden wenden en dat ze daarmee rijk zouden worden in Hem. De tekst zegt: die op zijn dwaze weg met het vergaren van rijke schatten bezig is en niet zorgt voor zijn eigen ziel, die is niet rijk in God. Op wie lijken wij nu? Zijn we nou gelijk die rijke dwaas? Want zo zijn we van nature. We houden met alles rekening, maar niet met de Heere. Maar u kunt niet voor God verschijnen, gemeente, als je niet naar Zijn spreken hebt geluisterd. Dat de Heere aangeroepen moet worden in uw nood en dat u rijk in God mag worden.

Dan zegt u: maar wat is dat dan, dat rijk in God zijn? Dat is nou wanneer een arme zondaar leert zien: ik heb niets van mezelf ten opzichte van die rijke, almachtige God. Dat je God leert erkennen in alles wat ik nog heb gekregen, dat heb ik van U gekregen, onverdiend. Maar wanneer leert de mens dat dan zien? Wanneer we in de duisternis van ons bestaan, denk aan de preek van vanmorgen, in die duistere schaapskooi, bijeen verzameld worden . En dat we dan letten op de stem, het spreken van de Heere, op die Doorbreker. Weet u nog, die Doorbreker? Van die kribbe van Bethlehem naar het kruis van Golgotha. In een weg die wij niet hadden kunnen bedenken en willen bedenken. Maar dat Hij daar, daar heeft doorgebroken. Doorgebroken op het moment dat Hem alles ontnomen is. En daar, aan Zijn rechterhand, hing iemand, die ook alles ontnomen was, terecht. Want dat was een moordenaar. Wat ging hij doen? Hij ging niet met zichzelf overleggen. Deze man ging het buiten zichzelf zoeken. Waar ging hij het zoeken? Aan de Man Die in het midden hing. En die moordenaar riep het uit: *Gedenk mijner, Heere, wanneer Gij in Uw Koninkrijk gekomen zult zijn*.

Die dwaas had geluisterd naar het spreken van de Heere Jezus. En er was iets in zijn hart gekomen dat hij niet meer op zichzelf zag. Ja, hij zei het nog, het is rechtvaardig, tegen die andere moordenaar: het is rechtvaardig dat we hier hangen. Wij hebben straf verdiend, maar Hij niet. Zo ging aan dat kruis van Golgotha, te midden van de helse pijn, ook voor die man, zijn hart uit naar die Man in het midden. Hij had het spreken van Jezus Christus gehoord. En in zijn armoede, bijna in zijn ondergang, daar riep de Heere Jezus tot die man: *Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn*. En daar werd die arme man rijk in Christus. En de rijkdom van Christus werd zijn deel. Dat is nu de grootste rijkdom die een zondaar mag ontvangen. Als je ziel mag schuilen in Christus, mag ik het zo zeggen, om achter de rug van die Doorbreker te staan. Want dan ben je veilig. Als Hij uitgaat, om dan Hem op de voeten bijna te volgen, dan ben je veilig. Hij is het, Die, om mensen rijk te maken in God, arm is geworden.

Christus overlegde niet met Zichzelf, maar Hij overlegde weer met Zijn Vader, met de Heilige Geest, om de wil van Zijn Vader te gaan doen. Gemeente, Hij is om uwentwil arm geworden, voor dwaze mensen die tegen de Heere gezondigd hebben. Voor diegenen die alleen maar met zichzelf overleggen en rekenen, is Hij arm geworden, is Hij gaan lijden, is Hij gaan sterven. Hij heeft de

heerlijkheid afgelegd om af te dalen, af te dalen tussen dwazen en daar een weg van genade te openen. Aan het kruis van Golgotha riep uit, op dat moment dat God de geleende schuld opeist: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* En dat om arme zondaren rijk te maken.

Dat we zo onze dwaasheid leren kennen, ondanks dat onze voorraadschuren vol liggen, ondanks dat we iedere dag overvloed hebben, ondanks dat we in moeilijke omstandigheden nog denken het zonder God te kunnen. Het is het door genade, gemeente, dat God u en jou heeft geleerd om het niet meer van jezelf te verwachten. Dan betrek ik vers 27 erbij: *Aanmerkt de leliën, hoe zij wassen; zij arbeiden niet, en spinnen niet; en Ik zeg u, ook Salomo in al zijn heerlijkheid is niet bekleed geweest als een van deze.* Te leren afhankelijk te zijn van de Heere. Te vertrouwen op wat de Heere doet. O ja, dan moet je veel afleren, maar dat hebben we al gehoord. Maar gehoorzaam te worden aan de stem van de Heere. Vers 31: *Maar zoekt het Koninkrijk Gods, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.* Dat wil zeggen: afhankelijk leren leven, op de Heere vertrouwen en dan niet te hoeven twijfelen dat de Heere in alles wil voorzien. Omdat Hij weet wat u en jij nodig hebt. Al onze behoeften zijn volmaakt bij de Heere van hemel en aarde bekend. Hij heeft voorzien en Hij zal voorzien.

Dan mag je ook gaan uitzien naar het nieuwe jaar als dit uw deel is geworden. Het Koninkrijk van God, gemeente, dat is het enige koninkrijk dat het waard is om voor te arbeiden. Want dat koninkrijk bestaat voor eeuwig, tot in eeuwigheid. De mens die Gods Koninkrijk zoekt, die zal nooit een gebrek hebben aan iets wat goed voor hem is. Misschien hebt u dan wel niet zo'n goede gezondheid als anderen en misschien niet zoveel rijkdom als anderen. Misschien niet zo'n rijk gedekte tafel als anderen. Maar er is genoeg. Er is genoeg, omdat de Heere zorgt. En dan leer je meer en meer van de Heere afhankelijk te worden. En dat gaat met vallen en opstaan, gemeente. Dan ben je iedere dag op de knieën te vinden: voor je man, voor je vrouw, voor je kinderen, voor je kleinkinderen, voor je gezondheid. Of er weer eten mag zijn en drinken, om moed en kracht, ook om die moeite in het leven te kunnen dragen: lichamelijke moeite, psychische moeite, geestelijke moeite.

Want zet vers 21 nu ook eens in het licht van vers 34. Het is zo opmerkelijk hoe de Heere Jezus de Schrift laat spreken. Vers 34 wijst ons erop: *Want waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn.* Als dat geborgen mag zijn bij de drie-enige God, dat is nou een troost voor een kind van de Heere. Want dan wordt het Advent ook in je leven: verwachting van deze machtige God. Als dat aanbreekt, dat moment voor een kind van God, dat je moet sterven en de Heere je ziel opeist, dan wordt het voor zo'n arme zondaar eeuwige dankbaarheid. Dan komt geen klacht meer over de lippen, maar alleen lof en eer. Want dan gaat het, gemeente, en dat is ook wat Kerst ons laat horen, om de eer van God. Het eerste wat de engelen zingen: *Ere zij God in de hoogste hemelen.* Het gaat om de eer van God en die engelen staan daar in de velden van Efratha niet aan onze kant, maar aan de andere kant van de zondekloof, in de heerlijkheid. Als dan de hemel opengaat en die woorden klinken tot de herders van Efratha: eeuwige dankbaarheid.

Het is een erfenis, als je daar deel aan mag hebben. Die onverderfelijke, die onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis. Die schat die in de hemelen is weggelegd, die bewaard is voor Zijn volk en kinderen. Als wij het in handen zouden hebben, we zouden binnen de kortste keren weer het kwijt zijn. Of we zouden het alweer verpatst hebben. Het is maar goed dat de Heere dat voor Zijn volk en kinderen in de hemelen bewaart, want wij breken het weer af. Maar dat het zo vast ligt, dat Hij het bewaart voor de arme zondaar, maar die rijk is in God. Laat we het ook zingen: *Getrouwe HEER', Gij zult mijn goed, Mijn God, mijn erfenis, en 't deel mijns bekers wezen.*

Leren wat ware dankbaarheid tot de Heere is, dat is allereerst luisteren naar wat de Heere tot u, tot jou te zeggen heeft. Luistert u?

Amen.